

RIKTLINJER FÖR INVESTERINGAR I UDDEVALLA KOMMUN

Beslutade av kommunfullmäktige 14 februari 2018, § 31

1. Övergripande

Syftet med dessa riktlinjer är, tillsammans med upprättade tillämpningsanvisningar, att skapa tydlighet och effektivitet i planering, redovisning och uppföljning för hela investeringsprocessen. Riktlinjerna avser hela den process som börjar med att ett behov uppstår i någon av kommunens verksamheter och som ska tillgodoses genom en investering och avslutas när investeringen är färdigavskriven eller avyttrad.

2. Vad är en investering?

Med investering avses anskaffning av en anläggningstillgång för stadigvarande bruk eller innehav. En tillgång kan vara immateriell, materiell eller finansiell. En förutsättning för att en anskaffning ska vara en anläggningstillgång är att kommunen har kontroll över tillgången och att det är sannolikt att den medför framtida ekonomisk fördel eller serviceförmåga för kommunen.

3. Investeringsprocessen

Investeringsprocessen är en egen process som ingår i kommunens övergripande planeringsprocess. Lokalförsörjningsplan, genomförandeplan samt underhållsplaner för materiella anläggningstillgångar är i sin tur delar av investerings- resp. planeringsprocessen.

Investeringsprocessen har ett planeringsperspektiv på 10 år då de slutliga ekonomiska effekterna av en investering i många fall uppstår först efter flera år.

En investering ska vara definierad och klar och beslut finnas i finansieringsansvarig nämnd att det uppkomna behovet ska tillgodoses genom en investering. För att kommunfullmäktiges igångsättningsbeslut ska kunna ges ska investeringen påbörjas inom tre år efter beslutet. En investering som avses påbörjas efter de tre första åren behöver inte vara helt definierad och klar för att kunna medtas i investeringsplanen. Igångsättningsbeslut fattas därefter när påbörjandet faller inom treårsgränsen.

Följande besluts- och hanteringsordning gäller.

Nivå Beslut / beredning /verkställande

Kommunfullmäktige

- Beslutar om finansiella mål för investeringar
- Beslutar om kommunbidragsram per år för investeringar
- Beslutar om investeringsplan inkl. igångsättningsbeslut
- Beslutar om upplåningsram
- Beslutar om lokalförsörjningsplan

- Beslutar om genomförandeplan

Kommunstyrelse

- Bereder ärenden om investeringar till kommunfullmäktige
- Tar fram förslag till investeringar inom den egna verksamheten
- Beslutar om detaljbudget för investeringar inom den egna verksamheten inom den ram som kommunfullmäktige beslutat
- Genomför egna investeringar

Samhällsbyggnadsnämnd

- Utför beställningar av investeringar från övriga nämnder
- Tar fram förslag till investeringar inom den egna verksamheten
- Beslutar om detaljbudget för investeringar inom den egna verksamheten inom den ram som kommunfullmäktiges beslutat
- Genomför upphandlingar av egna investeringar
- Genomför beställningar från övriga nämnder
- Beslutar om underhållsplaner

Övriga nämnder

- Tar fram förslag till investeringar inom den egna verksamheten
- Beslutar om detaljbudget för investeringar inom den egna verksamheten inom den ram som kommunfullmäktiges beslutat
- Lämnar beställningar till samhällsbyggnadsnämnden
- Genomför upphandlingar av egna investeringar

Kommunledningskontoret

- Tar fram förslag till genomförandeplan
- Tar fram förslag till övergripande investeringsplan

Lokalförsörjningsgrupp

- Tar fram förslag till lokalförsörjningsplan

4. Övergripande principer

4.1. Allmänt

Beslut om och genomförande av en investering ska ske i överensstämmelse med kommunens vision, strategisk plan och de övriga politiska riktlinjer eller inriktningsbeslut som finns.

4.2. Ekonomi

Investeringarnas omfattning bestäms ytterst av de finansiella mål som fastställs. En investering ger verksamhetsmässiga fördelar samtidigt som den innebär både kort- och långsiktiga ekonomiska åtaganden. Beslut om en investering ska vara tydligt motiverat och dokumenterat.

En investering planeras, prioriteras och budgeteras utifrån de ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter som den beräknas ge upphov till under sin nyttjandetid. Den ekonomiska effekten utgörs av de årliga drift- och kapitalkostnaderna som redovisas i en driftkalkyl resp. de utgifter som redovisas i en investeringskalkyl. Driftkalkylen ska ha ett tidsperspektiv på 10 år från det att investeringen får igångsättningsbeslut. Investeringskalkylen ska omfatta samtliga de år som utgifter för investeringen uppkommer. De verksamhetsmässiga effekterna av en investering utgörs av den nytta den tillför verksamheten och beskrivs i en nyttobeskrivning.

Finansieringsansvarig nämnd ansvarar för att de årliga drift- och kapitalkostnaderna för investeringen kan finansieras inom nämndens budget. Investering som erhållit igångsättningstillstånd ska, så långt som möjligt, genomföras utifrån beslutad tidplan.

Underhåll av kommunens tillgångar ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå så att kapitalförstöring undviks. Det är inte tillåtet att eftersätta underhåll så att nya investeringar blir nödvändiga.

Om de ekonomiska eller verksamhetsmässiga förutsättningarna för en investering väsentligt förändrats eller bedöms komma att förändras jämfört med de som gällde vid igångsättningsbeslutet ska ärendet underställas kommunfullmäktige för nytt ställningstagande.

4.3. Lokaler

Finansieringsansvarig nämnd föreslår investeringar i lokaler som avses genomföras för att täcka ett definierat behov. Förslaget ska omfatta 10 år, varav de tre första avser respektive flerårsplanepериод. Investeringar i lokaler ska ingå i lokalförsörjningsplanen.

4.4. Övriga investeringar

Med övriga investeringar avses de som inte ingår i lokalförsörjningsplan eller genomförandeplan. Förslag till investeringsplan för 10 år tas fram av finansieringsansvarig nämnd som en del av underlaget för den årliga flerårsplanen.

4.5. Exploatering

Exploatering av bostadsområden, industriområden samt handelsområden är en del av investeringsprocessen. Exploatering av bostadsområden redovisas i genomförandeplanen som är en del av kommunens övergripande planeringsprocess.

4.6. Konstnärlig gestaltning

Konstnärlig gestaltning ska ske på det sätt som bedöms lämpligt utifrån antaget styrdokument för gestaltning av offentliga miljöer. Baseras på att 1 % av resp. års investeringar utgör årlig ram.

4.7. Samlad planering

Investeringar som hör ihop utförandemässigt ska i planeringen redovisas i samma beslutsunderlag. Den nämnd som står för den största delen av den samlade investeringen ansvarar för att detta sker.

5. Beslut om och genomförande av investeringar

De finansiella målen enligt strategisk plan tillsammans med beslutet om flerårsplanen i övrigt utgör den ekonomiska ramen för kommunfullmäktiges beslut om investeringsplanen. Ramen för genomförandet av investeringarna utgörs av de kommunbidrag i form av drift- och kapitalkostnader som kommunfullmäktige beslutar för resp. nämnd i flerårsplanen.

Med utgångspunkt från flerårsplanens investeringsplan utarbetar nämnderna en egen investeringsbudget, med i allmänhet ökad detaljeringsgrad.

Investeringar ska behandlas och beslutas i den ordinarie planeringsprocessen. Undantag får endast förekomma om särskilda skäl föreligger. Investering i finansiell anläggningstillgång kan beslutas vid annat tidpunkt.

5.1. Beslutsunderlag

Beslutsunderlaget för investeringar ska innehålla följande delar:

- bakgrund och syfte
- koppling till politiska målsättningar
- alternativa lösningar
- samordningsmöjligheter
- konsekvenser för andra objekt
- konsekvenser för andra förvaltningar
- driftkalkyl
- investeringskalkyl
- nyttobeskrivning
- lönsamhet/ effektivisering
- finansiering
- riskanalys
- konsekvenser ur hållbarhetsperspektiv
- tidplan
- kategorisering
- ev. bilagor.

För mindre resp. årligen återkommande investeringar kan beslutsunderlaget begränsas.

5.2. Investeringsplan

Flerårsplanen ska innehålla en investeringsplan för de kommande 10 åren. Investeringar ska redovisas projektvis. Likartade mindre investeringar kan sammanföras. Projekten redovisas hos finansieringsansvarig nämnd. Kommunbidrag för en investe-

ring som ges till finansieringsansvarig nämnd binds på projektnivå eller grupp av projekt.

Kommunfullmäktiges beslut om flerårsplanen utgör igångsättningsbeslut för de nya investeringar som medtas i investeringsplanen och som ska påbörjas inom tre år. Kommunfullmäktige kan undanta objekt från igångsättning. Detta ska i så fall framgå och motivering anges.

I investeringsplanen ska ingå investeringar som avses finansieras genom finansiell leasing. Bidrag till statlig infrastruktur kan vara en anläggningstillgång och ska i så fall ingå i investeringsplanen.

6. Uppföljning

Löpande uppföljning av pågående investeringar sker i delårsrapporterna april resp. augusti samt i årsredovisningen. Investeringar med en totalutgift över 25 mkr redovisas separat i årsredovisningen. En mer sammanfattande redovisning kan ske i delårsrapporterna.

7. Slutredovisning

Samtliga investeringar ska slutredovisas efter färdigställande. Projektvis slutredovisning för beslut om godkännande sker till samhällsbyggnadsnämnden, finansieringsansvarig nämnd för investeringar som nämnden ska finansiera samt kommunfullmäktige. För kommunfullmäktige gäller slutredovisning och godkännande av investeringar med en totalutgift över 25 mkr.

8. Företagens investeringar

De kommunala företagen ska redovisa sina investeringsplaner för de kommande tre åren för bland annat kommunfullmäktiges beslut om samlad upplåning för kommun-koncernen.

9. Processägare

Investeringsprocessen ägs av kommunstyrelsen genom kommunledningskontorets ekonomiavdelning.

10. Tillämpningsanvisningar

Kommunstyrelsen, genom kommunledningskontorets ekonomiavdelning, utfärdar erforderliga tillämpningsanvisningar.